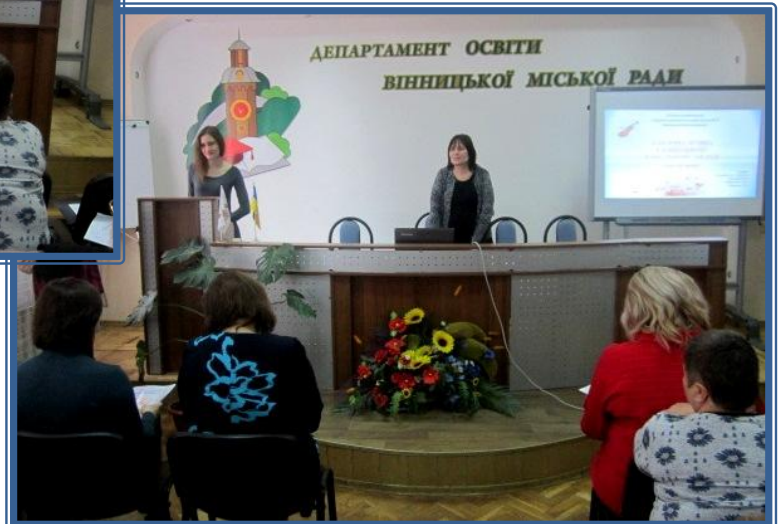

Освітнянське джерело

Офіційне видання
Департаменту освіти Вінницької міської ради
та комунальної установи
«Міський методичний кабінет»
№9 листопад 2017 року

**Завершено міський конкурс освітніх проєктів
серед дошкільних навчальних закладів
(докладніше читайте на сторінці 2)**

В номері:

Л.В. Бондарчук «Проектна діяльність - актуальний напрямок роботи та цікава форма організації навчання в закладах дошкільної освіти міста». Конкурс освітніх проєктів ДНЗ.....	2
К.П. Малицька «Практичне заняття. Європейський суд з прав людини». Панорама творчих уроків	6
С.Л. Мельник «Закріплення та узагальнення знань про слова, які означають назви предметів. Рослини-символи України». Панорама творчих уроків... 	12
Л.А. Слободянюк «Пряма пропорційна залежність Розв'язування задач». Панорама творчих уроків	17
Т.М. Часник «Злотий листопад». Панорама творчих уроків	22
Т.С. Шевчук «Holidays. My Favourite Holiday». Панорама творчих уроків ...	29
С.В. Парамзіна «Виготовлення м'якої іграшки безшовним способом: ведмедик «Няшка». Майстер-клас	39
Н.М. Пайчук «Здоров'язберігаючі технології в сучасному освітньому середовищі». З досвіду роботи.....	42
Т.М. Дрозд Вільна трибуна, або декілька слів про ораторське мистецтво..	47

Проектна діяльність - актуальний напрямок роботи та цікава форма організації навчання в закладах дошкільної освіти міста

Щорічно, з метою професійного зростання педагогів через творчий пошук поза межами стандартних форм і видів діяльності, залучення їх до розробки нового змісту освітніх інновацій, підтримки у запровадженні перспективних педагогічних технологій, розвивальних програм, забезпечення якості дошкільної освіти в місті, створення науково-методичного простору для мотивації до подальшої співпраці, акумуляції ідей проводиться міський конкурс освітніх проектів серед дошкільних навчальних закладів міста.

Проектна діяльність є досить актуальним напрямком роботи дошкільних навчальних закладів міста та цікавою формою організації навчання.

Проекти як педагогічна технологія - це сукупність, пошукових, проблемних методів, творчих за своєю суттю, в основі яких лежить розвиток пізнавальних навичок дітей, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, розвивати критичне і творче мислення.

Уміння користуватися методом проектів - показник високої кваліфікації педагога, його прогресивної методики навчання і розвитку дітей. Освітні проекти відносять до технологій ХХІ ст. в які засновані на вмінні адаптуватися до дуже нестабільних умов життя людини постіндустріального суспільства. На сучасному етапі розвитку дошкільної освіти стає актуальним питання створення системи роботи з упровадження в освітній процес дошкільного навчального закладу освітніх проектів.

Проектування — це прогресивна діяльність, що має початок і кінець за часом і спрямована на досягнення прогнозованих результатів, створення обумовленого продукту чи послуги, при визначених ресурсах, термінах та діях.

Метод проектів – це дидактичний інструмент, який створює унікальні передумови для розвитку цілеспрямованості та самостійності учасників проекту в осягненні нового, стимулюючи їх природну тягу до непізаного, допомагає оволодіти новим способом діяльності. Керівник проекту перетворюється на організатора пізнавальної діяльності учасників, стає співучасником творчого процесу.

Застосування методу проектів дає учасникам проекту можливість самостійно здобути знання, набути практичних навичок під час виконання практичних завдань або розв'язання проблем, що потребують інтеграції знань з різних предметних областей. У проектній діяльності виховується «діяч», а не «виконавець», розвиваються вольові якості особистості, формуються навички партнерської взаємодії.

Метою та завданням міського конкурсу є :

- ✓ підвищення рівня обізнаності педагогів ДНЗ з особливостями використання методу проектів в освітньому процесі;
- ✓ необхідність переходу від стереотипної системи подачі знань до сучасного продуктивного навчання, яке направлено на розвиток пізнавальних і творчих здібностей дошкільників, формування у них інтересу і потреби до активної продуктивної діяльності;
- ✓ створення належного освітнього простору для реалізації проектів;
- ✓ залучення батьків до активної співпраці у проектній діяльності;

- ✓ сприяння розвитку індивідуально – творчій діяльності педагогів в розробці стратегії, тактики і технології освітнього процесу, забезпечення якісних результатів педагогічної діяльності.
- ✓ формування передумов до експериментальної та пошукової діяльності, інтелектуальної ініціативи.

Відповідно до наказу Департаменту освіти №220 від 24.04.2017 року на виконання міської Програми розвитку освіти міста Вінниці на 2013-2020 роки, затвердженої рішенням Вінницької міської ради від 26.12.2012р. №1089, плану роботи Департаменту освіти та комунального закладу «Міський методичний кабінет», проводився міський конкурс освітніх проектів у дошкільній освіті міста у період з 03.05. 2017р. по 31.10.2017 р. за змістом діяльності:

- Експериментальний, пошуково - дослідницький (створення ситуації успіху для кожної дитини шляхом диференційованого підходу у здійсненні експериментальної та пошуково – дослідницької діяльності, підтримка ініціативи і активності кожного вихованця та наповнення його життя яскравими враженнями і відкриттями);
- Творчий (духовний та художньо – естетичний розвиток, формування у дошкільнят загальної та мистецької культури, збагачення життя дитини загально – культурними цінностями);
- Художньо – мовленнєвий (забезпечення мовленнєвого середовища, створення сприятливих умов для активізації художньої, ігрової та пізнавальної активності дітей).

На конкурс було представлено 23 освітніх проекта.

В номінації - **«Експериментальний, пошуково – дослідницький»:**

- ДНЗ № 6 «Майбутнє без сміття»;
- ДНЗ № 7 «Від маленьких дослідників до великих винахідників»;
- ДНЗ № 10 спільно з ЗДО №14 «В тяжилівських садочках чиста і питна вода та здорові діти»;
- ДНЗ № 18 «Чому плаче краплинка»;
- ДНЗ № 19 «Діти про...» у телеєфірі «Світанку»;
- ДНЗ № 21 «Гарячі долоньки підтримки»;
- ДНЗ № 28 «Про що розмовляють дельфіни»;
- ДНЗ № 34 «П'ять мов любові»;
- ДНЗ № 36 «Мріємо про сенсорну кімнату»;
- ДНЗ № 37 «Сім чудес світу»;
- ДНЗ № 38 «Незвичайні перетворення, або цікава хімія та фізика»;
- ДНЗ № 60 «Про довкілля дбаємо-майбутнє маємо»;
- ДНЗ №72 «LEGO+Математика».

- **«Творчий»:**

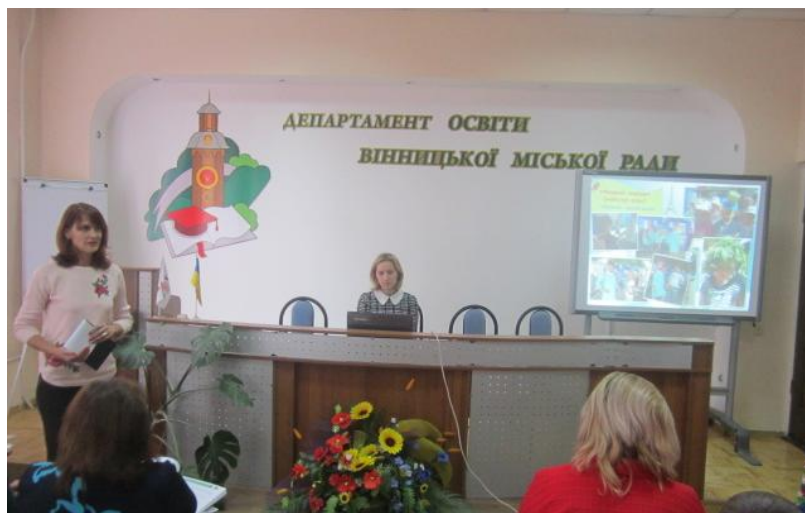
- ДНЗ № 1 «Вінниця - місто талановитих людей і дітей»;
- ДНЗ № 27 «Єврокраїнами світу за один місяць літа»;
- ДНЗ № 51 «Читацьке гніздо»;
- ДНЗ № 67 «Слухання музики в старшій групі дитячого садка з використанням електронного посібника»;
- ДНЗ № 75 «Класична музика в дошкільному навчальному закладі»;

- ДНЗ №77 «Духовний та естетичний розвиток дошкільників у процесі створення єдиного простору: дошкільний заклад, родина та громадськість»;
- «Художньо – мовленнєвий»:
- ДНЗ № 24 «Логопедичні пазли»;
- ДНЗ № 52 «Логоритміку вивчаємо, про здоров'я дбаємо».
- ДНЗ № 60 «Біоенерго пластика – фундамент розвитку артикуляційного апарату у дітей з порушенням мовлення»;
- ДНЗ № 74 «Шляхами українського слова»

Конкурсна комісія провела оцінювання проектів за критеріями, визначеними Положенням про конкурс і дійшла висновку, що представлені проекти ДНЗ №19, №21, №24, №27, №36, №52, №67, №72 визначаються змістовою цінністю, актуальністю, перспективою реалізації, педагогічними ідеями, подано чітке теоретичне обґрунтування визначеної проблеми, зазначена мета освітнього проекту та прогнозовані результати у мовленнєво-комунікативній діяльності, у створенні ситуації успіху для кожної дитини під час експериментальної та пошуково-дослідницької діяльності, задля збагачення життя дитини загалом – культурними цінностями, у формуванні власного «Я»; представлені концептуальні основи проектів, особистісні, діяльнісні та компететнісні підходи, позиції гуманності.

Автори та творчі групи авторів проектів ЗДО №10 та 14, 34, 51, 60, 75 під час презентації довели результативність діяльності поданих проектів, їх методичну цінність, ефективність добору та використання засобів реалізації проектів, наявність стану методичного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення реалізації проекту, спектр ефективних заходів з дітьми, педагогами та батьками; а ДНЗ № 6, 37 розкрили значимість підтримки ініціативи і активності дошкільнят, наповнення життя вихованців яскравими враженнями і відкриттями, констатували перехід освітньої системи до нової якості.

Методист з початкового навчання Бондарчук Л.В.

Практичне заняття. Європейський суд з прав людини
Конспект уроку з правознавства в 10 класі

Малицька Клавдія Петрівна,

методист з навчальних дисциплін комунальної установи «Міський методичний кабінет» Департаменту освіти Вінницької міської ради, вчитель-методист»

Після цього заняття учні:

- отримають інформацію про Європейський суд із прав людини (ЄСПЛ), який розглядає заяви щодо порушень прав, гарантованих Європейською Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- знатимуть суб'єктів, порядок та умови звернення до ЄСПЛ;
- зможуть за алгоритмом-зразком підготувати звернення до ЄСПЛ;
- сформулюють елементарні навички щодо застосування теоретичних положень про ЄСПЛ до конкретних життєвих ситуацій;
- отримають корисні Інтернет - посилання для більш повної практичної інформації.

Форма проведення практичного заняття (примітка автора): за вибором вчителя , з урахуванням рівня володіння інноваційними технологіями, прийомами інтерактивного навчання, проектними освітніми технологіями, заняття можна провести в кілька етапів : I – інформація вчителя загального характеру про ЄСПЛ; II – робота в групах; III – імітація (розігрування ситуації в ролях) юридичної консультації.

ХІД УРОКУ

I Формування аксіологічної та інформаційно-правової компетентності учнів.

Ключова інформація для вчителя, учнів.

Судова влада в Україні є третьою гілкою влади і забезпечує правосуддя. Саме до суду звертаються більшість осіб в разі порушення конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Окрім того, Україна є членом Ради Європи і це дає право її громадянам на звернення до ЄСПЛ, який є однією із інституцій Ради Європи, створеної 21 січня

1959 року для контролю за дотриманням прав і свобод людини та громадянина, закріплених в Європейській конвенції з прав людини, схваленої у 1950 році Комітетом міністрів Ради Європи, ратифікованої 1953 року.

Україна, як член Ради Європи, ратифікувала Конвенцію 17 липня 1997 р., а набрала чинності Конвенція для України з 1 вересня 1997 р.

Судді ЄСПЛ обираються Парламентською Асамблеєю Ради Європи на 9 років. Розташований ЄСПЛ у Страсбурзі (Франція).

II Формування юридично-мовленнєвої, логічної, практико – орієнтованої предметних та громадянських компетентностей.

Робота в групах.

Завдання для учнів. Опрацювати надані матеріали, з метою застосування їх до запропонованих нижче юридичних ситуацій.

2.1. Робота в групах.

I група

1. Яка компетенція ЄПСПЛ?

ЄПСПЛ - вирішує питання *про те, чи справді держава допустила порушення взятих на себе зобов'язань в межах Європейській конвенції з прав людини та протоколів до неї. І за умови визнання факту порушення застосовує відповідні заходи впливу.*

Суд не виконує роль національного суду і не є вищою інстанцією відносно національних судів.

Він не може скасовувати чи змінювати рішення національних судів.

2. Які умови звернення до ЄСПЛ?

- Особа може звернутися до ЄСПЛ лише після того, як вичерпано всі національні засоби юридичного захисту, згідно із загальновизнаними принципами міжнародного права. (ст.35)
- Заяву до ЄСПЛ можна подати протягом шести місяців з дня ухвалення остаточного рішення національного суду. (ст. 35)
- Якщо ж національний суд зволікає з розглядом справи, тоді право на звернення зберігається протягом усього часу зволікання, аж до вирішення українським судом.

II група

1. Хто має право на звернення до ЄПСЛ?

Якими мають бути дії держави?

- Суд може приймати заяви від будь-якої особи (громадянина України, апатріда, іноземця, повнолітніх, неповнолітніх, дієздатних, недієздатних) неурядової організації або групи осіб, які вважають себе потерпілими. Важливо лише, щоб особа була постраждалою
- (жертвою) від порушення прав чи свобод, викладених у Конвенції або протоколах до неї, вчиненого однією або кількома державами – учасницями Конвенції.
- Високі Договірні Сторони (уряди держав) зобов'язуються не перешкоджати жодним чином ефективному здійсненню цього права.
- (ст.34 ЄКПЛ)

2. Як правильно оформити заяву до ЄСПЛ ?

1. Індивідуальна заява має бути викладена на мові держави , яка ратифікувала Конвенцію, тобто на українській чи російській. Офіційно судочинство ведеться англійською або французькою мовою.

2. Заява до суду має бути викладена на офіційному бланку формуляра заяви.

3. У заяві потрібно:

- зазначити інформацію щодо сторін;
- стисло викласти факт про порушення;
- вказати які саме права були порушені з посиланням на статті ЄКПЛ;
- чітко і коротко викласти вимоги;
- вказати до якої міжнародної установи зверталися з аналогічною скаргою;
- вказати, які національні засоби юридичного захисту використано;
- вказати докази, які засвідчують викладені факти;
- - підписати заяву та зазначити дату її підписання.

Зверніть увагу! Після реєстрації поданої до ЄСПЛ заяви справа має такий вигляд , наприклад, « *Справа Василя Самойленко проти України*»

III група

1. Які заяви не розглядає ЄСПЛ, оголошує «неприйнятною»?

- Суд не розглядає жодної індивідуальної заяви, якщо вона:
 - а) є анонімною;
 - б) є ідентичною до заяви, яка вже була розглянута Судом чи була подана на розгляд до іншого міжнародного органу розслідування чи врегулювання;
 - в) якщо вона не містить нових фактів у справі.
- Суд оголошує неприйнятною будь-яку індивідуальну заяву, якщо він вважає:
 - що ця заява несумісна з положеннями Конвенції або протоколів до неї,
 - явно необґрунтована або є зловживанням правом на подання заяви;
 - заявник не зазнав суттєвої шкоди;
 - за умови, що на підставі поваги до прав людини не може бути відхилена жодна справа, яку національний суд не розглянув належним чином. (ст.36)

2. За яких обставин Суд може вилучити заяву з реєстру справ?

- 1) якщо заявник не має наміру далі підтримувати свою заяву;
- 2) якщо спір уже вирішено. (ст.37)

IV група

1. Як виконують рішення ЄСПЛ?

1.3 набуттям чинності рішення Суду, у якому було визнано порушення Україною прав особи, остання набуває статусу *стягувача* і може вимагати виконання рішення. Порядок виконання рішення Суду в Україні визначається Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини».

2. Виконання рішення може полягати у трьох формах:

- виплата відшкодування (може бути присуджено або передбачено умовами дружнього регулювання);
- вжиття додаткових заходів індивідуального характеру з метою відновлення порушених прав;
- заходи загального характеру, спрямовані на попередження випадків аналогічних порушень в майбутньому.

2.2. Аналіз юридичних ситуацій із застосуванням отриманих знань.

Гра «Юридична консультація».

Учитель пропонує учням презентувати набуті знання. У формі гри «Юридична консультація» учні вирішують ситуації, використавши набуті знання.

Ситуація 1.

Омелько Смішко звертався з цивільним позовом до районного суду. Рішення суду було не на його користь. Через рік він дізнався від знайомого про Європейський суд і вирішив звернутися до цієї інстанції.

Надайте юридичну допомогу громадянину Смішку.

Ситуація 2.

Студент із Коста-Ріки навчається у Вінниці. Прийшов на консультацію до юриста з питання подання звернення до ЄСПЛ, права якого були порушені ще на його батьківщині.

Що мав почути від юриста студент?

Ситуація 3.

До ЄСПЛ прийшла вдруге заява, в якій вказана особа заявника «Містер Х». Така ж сама заява надійшла ще до іншої міжнародної судової інстанції.

Проаналізуйте ситуацію.

Ситуація 4.

Остап Зайчук і Свирид Вовченко посварилися за горіха, який виріс впритул до межі. Сварка завершилася бійкою сусідів, після якої Остап Зайчук вирішив звернутися із-за синця під оком до ЄСПЛ.

Ви – юрист. То ж розтлумачте Зайчуку його дії щодо звернення за захистом порушених прав.

2.3. Створення пам'ятки «Європейський суд прав людини. Алгоритм звернення»

Методом «Коло ідей» створюється примірна пам'ятка:

Слід пам'ятати!

- ЄСПЛ не є четвертою інстанцією та не переглядає рішення українських судів по суті.

- Не можна скаржитись до суду лише з тих підстав, що особа не задоволена рішенням національного суду.
- Відповідачем у Суді завжди є уряд держави , проти якої подається заява.
- Україну, як відповідача у ЄСПЛ, представляє Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини.
- Провадження у справах зазвичай відбувається у письмовій формі, публічні слухання є винятком, тому їхати до Страсбурга найчастіше не виникає потреби.

Щоб звернутися до ЄСПЛ, треба вчинити такі дії:

- 1.Проконсультуватися з юристом, який має досвід представлення інтересів в ЄСПЛ**
- 2) Заповнити заяву установленого зразка (формуляру) , розміщеного на сайті ЄСПЛ**
- 3) надіслати заяву з доданими до неї документами поштою на адресу ЄСПЛ:**

**The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F- 67075 Strasborq – Cedex
France- Франція**

Корисні посилання

Європейський Суд з прав людини

<http://www.echr.int/>

Верховний суд України

www.scourt.gov.ua.

Міністерство юстиції України

www.miviust.gov.ua.

Верховна Рада України. Законодавство України

www.rada.gov.ua.

Єдиний державний реєстр судових рішень

www.reyestr.court.gov.ua

Закріплення та узагальнення знань про слова, які означають назви предметів. Рослини-символи України.

*Конспект уроку української мови
і природознавства в 2 класі*

Мельник Світлана Леонідівна,

*вчитель початкових класів комунального закладу
«Загальноосвітня школа I-III ступенів №14
Вінницької міської ради», спеціаліст вищої
кваліфікаційної категорії, старший вчитель*

Мета: *навчальна:* повторити і поглибити знання учнів про слова, які є назвами предметів; удосконалювати вміння розпізнавати ці слова серед інших слів; закріплювати навички написання слів з великої букви, активізувати словник дітей;

розвиваюча: розвивати мовлення дітей, вміння робити висновки, привчати до пошукової діяльності;

виховна: виховувати повагу до символів України, прищеплювати почуття глибокої любові до рідної держави, міста.

Обладнання: малюнки учнів «Рідне місто», фото клумби «Черепаха», фото живої черепахи, фото пам'ятника архітектора Артинова, кошик з квітами, віночок.

Хід уроку:

I. Організація класу.

Встаньте, діти, всі рівненько,
Привітаємось гарненько.
«Добрий день!»
Зараз сядуть всі дівчатка,
А за ними і хлоп'ятка.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Мотивація навчальної діяльності.

Діти об'єднані у три групи: художники та фотографи, історики, дослідники природи. Вони прослуховують уривок вірша Д.Білоуса «Україна» і доповнюють рядок словом, яке має стати закінченням і римуватись

У всьому світі кожен знає:
Є Батьківщина лиш одна.
І в нас вона одна-єдина –
Це наша славна ... (Україна)

Дитина в костюмі Королеви Каліграфії: Я пропоную вам здійснити подорож рідним краєм, а ті, хто гарно та грамотно пише, потрапить у кінці уроку до моїх володінь і отримає приз – корону в зошиті.

2. Каліграфічна хвилинка.

Королева Каліграфія: З якої літери починається слово Україна? Який звук позначає ця буква? Як пишеться це слово? Чому?

Вчитель пояснює написання букви У, а учні виконують завдання в зошиті.

III. Створення проблемної ситуації.

1. Вправа «Асоціативний кущ» (рис.2.8.).

Королева Каліграфії: З чим асоціюється у вас слово Україна? Учні прописують на дошці асоціативний кущ .

Рис. 2.8. Асоціативний кущ "Україна"

1. Словесне малювання.

Творча група дітей «Художники та фотографи» пропонують однокласникам переглянути підготовлену виставку.

Обговорення переглянутого: -

Щоб ви намалювали, щоб одразу впізнати Вінницю? (Фото 10)

– На які питання відповідають ці предмети (Що?).

– А якщо зобразити себе, людей, тварин?(Хто?)

– Чи знаєте ви, що будуються нові мікрорайони?

Творча група дітей «Істориків» розповідають про архітектора Артинова, який спроектував багато старовинних будинків.

Фото 10. Вінницька арка

Фото 11. Архітектор Артинов

Королева Каліграфії: Вінницю вважають найкомфортнішим містом України. Прикрашають місто клумби. А хто їх планує? (Ландшафтний дизайнер).

4. Гра «Павутинка».

Королева Каліграфії: Уявимо, що ми з вами архітектори і будуємо будинок нашої мрії. Поселимо в нього іменники і прикрасимо красивими клумбами. Кого б ви хотіли бачити своїм сусідом і які квіти висадили б

на клумбах? (Учні передають клубочок ниток, утворюючи павутинку, називають імена своїх друзів, назви квітів, уточнюють, які слова пишуться з великої літери і чому).

IV. Оголошення теми уроку.

Королева Каліграфія. Якщо ми об'єднуємо всі ці слова в групу і замінимо одним словом, отримаємо тему уроку «Іменник»

V. Закріплення вивченого матеріалу. Учні повторюють правила про іменник у віршованій формі.)

Фізкультхвилинка.

(виконання рухів під музику)

Хто? чи Що?

Ти пам'ятай

Це іменник -

Не забувай!

6. Обмін інформацією.

Перегляд і порівняння фото живої черепахи та черепахи, що у вигляді клумби оселилася у міському парку (фото 12, фото 13).

Діти складають речення за фотографіями і записують у зошити, підкреслюючи іменники (Учень пише на дошці і коментує речення: У місті Вінниці дизайнер зробив клумбу у вигляді черепахи. Він дуже любить цих тварин.)

Фото 12. Клумба «Черепаха»

Фото 13. Черепаха

Творча група «Дослідники природи» розповідають де живуть черепахи.

Королева Каліграфія: Сьогодні,

ідучи до школи, я зустріла чарівницю. Вона дала мені кошик з квітами і

запропонувала для вас завдання: розгадати загадку у вигляді ребусу. Яке слово зашифроване (рис 2.9.)? (Український віночок)

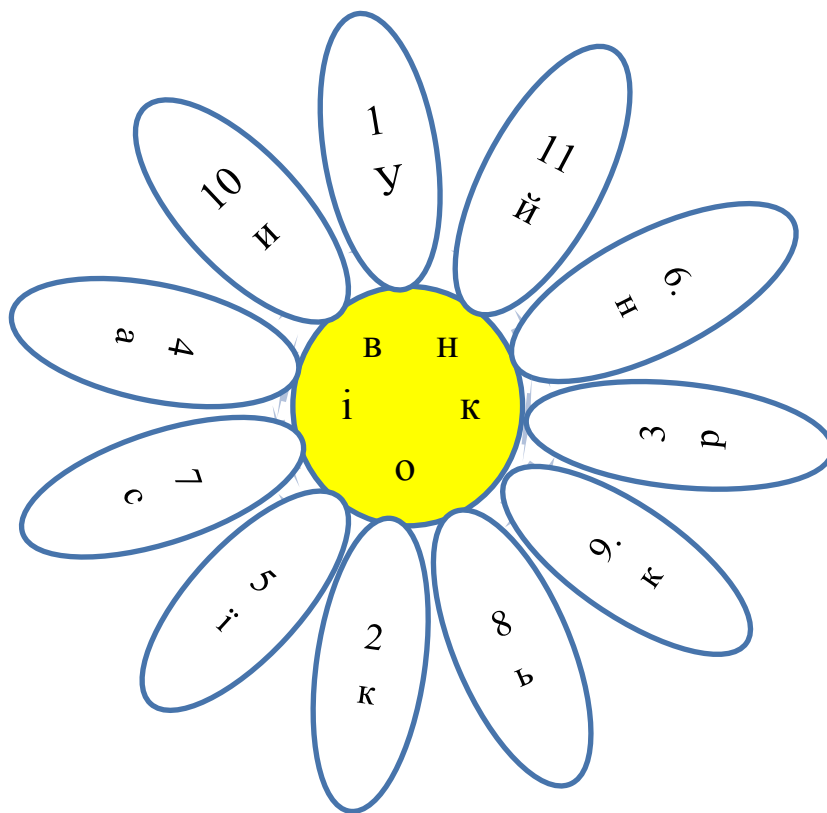

Рис 2.10. Український віночок

Творча група «Історики» розповідають про український віночок – оберіг. Він оберігає людину від хвороб, від недоброго слова. В ньому є така сила, що болі знімає, береже волосся. У народі кажуть «Хто вміє віночок плести, той вміє життя любити».

Королева Каліграфія пропонує учням стати дизайнерами і створити власну клумбу у вигляді віночка, а назви квітів записати після відгадування загадок.

Творча група «Дослідники природи» знайомлять учнів з назвами та значенням квітів. Назви квітів записують у зошит.

Виходять діти зі квітами. Кожен з них загадує загадку про свою квітку, учні класу відгадують, а діти з квітами утворюють коло у вигляді віночка.

Не забудь, будь ласка, друже,

У вінку найперша ... (*ружа*).

(Ружа символізує вірність).

Друга квітка теж не зайва,

Друга квітка зветься ... (*мальва*).

(Мальва дарує надію).

Щоб була гармонія

Третя в нас ... (*півонія*)

(Півонія – символ любові).

А півоній попередник

У вінку, то наш ... (*безсмертник*)

(Безсмертник – символ здоров'я і безсмертя).

Як перлина між первинок –

Так між квітами ... (*барвінок*)

(Барвінок – символ життя).

Цвіт самої України –

Це звичайно цвіт ... (*калини*).

(Калина – символ рідної хати, дівочої краси).

Ось, на небо схожа трошки,

До вікна прийшла ... (*волошка*).

(Волошка – символ людської відданості).

Не останній вік за змістом,

Зелененький наш ... (*любисток*)

(Любисток – це символ вірної любові).

Плести я віночок вмію.

Зараз черга ... (*деревію*)

(Деревій – символ нескореності, мужності).

Королева Каліграфія: Висадимо такі квіти на клумбі у вигляді віночка біля свого дому.

Взаємоперевірка. Учні читають назви квітів, що записали, ставлять до них запитання.

Вінок – це одночасно краса. Що треба робити, щоб творити на Землі красу?
(*Не шкодити природі, висаджувати рослини*).

Королева Каліграфії дякує дітям за роботу і нагороджує наклейкою в зошит у вигляді корони.

VI. Підсумок уроку.

VII. Домашнє завдання.

Скласти три речення з словами-назвами квітів, які входять до складу віночка.
Намалювати клумбу своєї мрії.

Пряма пропорційна залежність Розв'язування задач
Конспект уроку математики в 6 класі

Слободяник Людмила Анатоліївна,
вчитель математики комунального закладу «Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-III ступенів – гуманітарно-естетичний колегіум №29 Вінницької міської ради», спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель

Мета:

- удосконалювати знання учнів за темою “Відношення. Пропорції”;
- формувати вміння застосовувати набуті знання і навички до розв'язування задач практичного змісту;
- розширювати світогляд учнів;
- виховувати ощадливих господарів Батьківщини.

Обладнання: презентація до уроку, картки із задачами, комп'ютер, телевізор .

Тип уроку: закріплення знань, умінь та навичок

Девіз уроку:

Бережливість – важливе джерело благополуччя.

Цицерон

Пізно бути бережливим, коли все втрачено

Сенека

Хід уроку.

I. Організація навчальної діяльності.

II. Мотивація навчальної діяльності.

Успішна дитина добре вчиться, старанна, розумна, має досягнення в навчанні, спорті, малюванні і т.д.

Успішна сім'я добре забезпечена, має житло, є можливість вчитися і працювати. Успішна країна, якщо в ній люди мають роботу, працюють заводи, фабрики, обробляються сільськогосподарські поля, йде будівництво житла, діти мають можливість вчитися, займатися спортом, музикою, танцями, подорожувати, якщо її визнають у світі.

А щоб країна досягла успіху повинен бути кожен з нас успішним і вчитися цьому треба вже сьогодні, щоб приносити користь Україні. Починаємо прямо зараз.

Відкрили зошити. Число, класна робота. Тема уроку: «Пряма пропорційна залежність Розв'язування задач»

Сьогодні на уроці ми маємо повторити означення пропорції, основної властивості пропорції, прямо-пропорційних величин і показати як вміємо застосовувати набуті знання до розв'язування задач практичного змісту. Дізнаємося багато нового про природні ресурси нашого краю, що потрібно робити, щоб їх зберегти. Зверніть увагу на епіграф. Я надіюсь, що ви повністю будете з ним згодні

після закінчення нашого уроку. Щоб гарно працювати, підготуємося.

III. Актуалізація опорних знань учнів.

1. Усне опитування.

1) Пропорція – це..

2) Як називаються числа в пропорції?

3) Основна властивість пропорції.

4) Як знайти невідомий середній член пропорції?

5) Як знайти невідомий крайній член пропорції ?

6) Яку властивість мають прямо-пропорційні величини?

2. Усний рахунок

$$7 + 0,2; 3,6 : 6; 1,2 \cdot 2; 9 : 5; 40 \cdot 0,4$$

3.

Виконай перетворення:

5 га = 500 арів

0,0025 га = 25 м²

36 000 м² = 36 га

0,81 га = 81 ар

Згадай

1 га $\xrightarrow{100}$ 1 ар $\xrightarrow{100}$ 1 м²

Для того, щоб правильно розв'язувати задачі нам потрібно знати ряд послідовних дій. Як він називається, допоможе дізнатися наступне завдання.

4. Розв'яжи рівняння: (Учні розв'язують завдання на дошці та розшифровують слово -АЛГОРИТМ)

I Варіант

1) $\frac{x}{16} = \frac{2}{4}; (x = 8)$

2) $\frac{5}{9} = \frac{x}{90}; (x = 50)$

3) $\frac{8}{x} = \frac{1}{2}; (x = 16)$

4) $\frac{1}{3} = \frac{x}{18}; (x = 6)$

II Варіант

5) $\frac{1}{2} = \frac{x}{4}; (x = 2)$

6) $\frac{3}{2} = \frac{x}{6}; (x = 9)$

7) $\frac{18}{27} = \frac{2}{x}; (x = 3)$

8) $\frac{2}{5} = \frac{4}{x}; (x = 10)$

Шифр			
9	Г	10	М
16	Л	8	А
3	О	50	Р
6	И	2	Г

8	16	2	3	50	6	9	10

5. Робота з алгоритмом (у кожного учня на парті) по розв'язуванню задач на пропорції.

1. *Невідоме число (величину) позначте буквою x.*

2. *Запишіть умову задачі у вигляді таблиці.*

3. *З'ясуйте вид залежності між величинами.*

4. *Пряма пропорційна залежність позначається однаково напрямленими стрілками, а обернена пропорційна залежність – протилежними стрілками.*

5. *Запишіть пропорцію.*

6. *Знайдіть її невідомий член.*

7. *Запишіть відповідь.*

IV. Розв'язування задач.

Учитель. Отже, в основному ви готові до обговорення такої відповідальної теми. Сьогодні ви спробуєте на практиці застосувати свої знання і показати вміння використовувати відношення і пропорцію при розв'язуванні задач практичного змісту.

На уроці ми познайомимося з проблемами нашої країни, нашого міста, школи та кожної сім'ї. Давайте подумки перенесемося із класу на вулиці рідного міста. Яке воно прекрасне, а особливо навесні, коли розпускаються дерева у парках, в садах.

Задача 1. Для нормального життя в промисловому місті потрібно мати не менше 25 м^2 зелених насаджень на одну людину. Яку площу зелених насаджень потрібно мати у м.Вінниці, якщо у нас 372 000 жителів? (Відповідь записати у гектарах). (Розв'язання записуємо на дошці та в зошитах.)

Розв'язання.

1 людина - 25 м^2 насаджень

372000 л. - $? \text{ м}^2$ насаджень

$$\frac{1}{372000} = \frac{25}{x};$$

$$X = 372000 \cdot 25;$$

$$X = 9300000$$

$$9300000 \text{ м}^2 = 930 \text{ га}$$

Відповідь: 930га

До речі сказати у Вінницькій області проростає 0,33 млн.га лісу. Подивіться, яке значення має ліс у житті людини.

Ліси мають не тільки екологічне, а й санітарно-гігієнічне значення. Ліс – гігантський фільтр, який очищає повітря від пилу, сажі, шкідливих речовин.

Задача 2. За одну добу людина вдихає 12 м³ повітря. Скільки потрібно повітря на добу учням вашого класу? На час перебування в школі (6 годин)?

(Розв'язання записуємо на дошці та в зошитах.)

Відповідь: 348 м³; 87 м³.

Який висновок з цього потрібно зробити? (Потрібно провітрювати приміщення класу, берегти природу.)

Задача 3. Учні нашої школи зібрали за рік 6 т макулатури. Яку частину лісу зберегли ми, якщо одна тонна макулатури береже від вирубування 0,03 га лісу? (Відповідь записати у сотках). (Розв'язання записуємо на дошці та в зошитах.)

Відповідь: 0,18 га = 18 ар.

Давайте подивимося, яке значення має збір макулатури.

Задача 4. Учні школи зібрали за рік 6 т макулатури.

I-варіант

Скільки чистого паперу буде одержано з цієї макулатури?

II-варіант

Скільки нових зошитів можна отримати з цієї макулатури?

Відповідь: 4500 кг; 150 тис.

(Учні самостійно розв'язують задачі в зошиті. Перевіряємо відповіді. Робимо висновок про необхідність збору макулатури.)

Головним природним ресурсом, що дає життя на землі є вода.

Уявіть, що йдучи сьогодні до школи, кожен з вас не щільно закрутив кран.

Задача 5. Цівка води товщиною в сірник дає за добу втрату 480 л. Скільки води буде втрачено, якщо кожен з вас йдучи до школи не добре закрутив кран? Скільком жителям вистачить цієї води на добу? (мінімум води для однієї людини – 6 л).

(Розв'язання записуємо на дошці та в зошитах. Говоримо про те, що необхідно ощадливо користуватися водою.)

Відповідь: 13 920 л; 2 320 чол.

Діти, вам не забагато світла? Може вимкнемо кілька ламп? Ми з вами поговорили і про ліс, і про воду. А тепер про світло.

Задача 6. У класі 7 лампочок, по 100 Вт кожна. Якщо вони горітимуть марно 1 годину, то буде втрачено 700 Вт·год електроенергії. В нашій школі 40 класів. Які втрати електроенергії будуть по школі?

Відповідь: 28000 Вт·год.

Цієї електроенергії вистачить:

(Робимо висновок про необхідність збереження електроенергії.)

IV. Підсумок уроку.

Діти, чим ми сьогодні займалися на уроці? А які висновки ви зробили?.

(Діти відповідають)

Так, вам жити у майбутньому. Від того, як ми будемо поводитися сьогодні, залежить, як ми маємо жити далі. Допомогла нам у цьому математика.

Але, головне, чим ми нехтуємо часто - це час. А хто із вас його економив і отримав оцінки? (Виставлення оцінок)

IV. Домашнє завдання.

Скласти дві задачі і розв'язати їх, використовуючи «платіжки» комунальних послуг.

«Золотий листопад»

Конспект бінарного уроку з музичного та образотворчого мистецтва в 3 класі

Часник Тетяна Миколаївна,

вчитель музичного мистецтва комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №20 ВМР», спеціаліст, старший вчитель,

Сиротіна Ольга Леонідівна,

вчитель початкових класів комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №20 ВМР», спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії

Мета (формулювати компетентності):

ключові: уміння вчитися (уміння слухати вчителя, переключатися з одного виду діяльності на інший, вчитися співвідносити живописні образи з музичними; розуміти, що музика може багато чого зображувати та виражати; вчитися виконувати, слухати і сприймати музику; удосконалювати вокально-хорові навички; розширювати знання про гаму кольорів; ознайомлюватися з жанром пейзажу в живописі; працювати над художнім виконанням пісні; розвивати навички активного сприйняття музичного твору, музичну пам'ять і спостережливість, образне мислення і інтелектуальну гнучкість; розвивати образне сприймання, логічне мислення, просторові уявлення, комбінаторні здібності; насолоджуватися творами образотворчого мистецтва, аналізувати їх); загальнокультурні (формулювати естетичне ставлення до навколишньої дійсності, дотримуватися норм культури мовлення й культури поведінки, виявляти особистісно-ціннісне ставлення до творів мистецтва); здоров'язбережувальну (формулювати правильну поставу, підтримувати сприятливий емоційний настрій; усвідомлювати необхідність безпечної поведінки для збереження здоров'я); соціальну (співпрацювати з однокласниками й учителем, виявляти ініціативу); інформаційно-комунікативну (оперувати інформацією, отриманою на попередніх уроках);

предметні: розширювати уявлення про емоційний зміст музики; розвивати уяву, уміння імпровізувати; удосконалювати вокальні навички; виховувати естетичні смаки, інтерес; формулювати потребу сприймати високохудожні музичні твори, уміння бачити і відчувати красу природи; виховувати старанність, акуратність, цікавість і любов до мистецтва; прищеплювати інтерес до музики та співу, любов до рідної природи, творів образотворчого мистецтва.

Тип уроку: бінарний урок.

Оснащення: матеріали та інструменти (альбоми, прості олівці, гумки, гуаш, пензлі, ємкості для води, серветки для витирання рук та пензлів), презентація до уроку, таблиця «Спектральне коло», репродукція картини І. Левітана «Золота осінь»; відео про змішування фарб.

Музичний матеріал: аудіозаписи музичних творів (П. Чайковський «Осінь пісня»; А.Олейнікова «Диво-осінь»; українська народна пісня «Ходить гарбуз по городу»), ТЗН

Хід уроку

I. Організаційний момент

Вчитель музичного мистецтва:

Добрий день!

Приготувались до музичного вітання:

Наш урок уже почався, кожен з нас приготувався.

Ми готові вже співати, грати й навіть малювати!

(діти виконують музичне вітання на мелодію пісні «Я на сонечку лежу»)

Вчитель поч. кл.:

Всі сідайте тихо, діти,
Домовляймося: не шуміти.
Руку гарно піднімати,
Влучно, влад відповідати,
Щоб не було в нас мороки.
Всі готові до уроку ?
То ж часу тепер не гаймо
І урок розпочинаймо.

II. Актуалізація опорних знань.

Почнемо із загадки.

У садах, лісах блукає,
В жовті шати одягає,
Золотисту стелить постіль,
Жде сестрицю білу в гості. (Осінь)

Вчитель поч. кл.: Запрошую вас до осені у гості?

Гра «Асоціативний куц»

Учень: Осінь, осінь! Чарівна і дивна
В дивограї кольорів горить.
Неповторна, гарна, як царівна,
У намисті горобин стоїть.

Учень: Гляньте! Листячко яке барвисте:
Жовте, червонясте і руде!
Небо – синє-синє! Чисте-чисте!

І немає хмароньки ніде!

Учень: Справді осінь дуже гарна й мила,
І краси багато так у ній
Все довкіл вона позолотила,
Тільки придивитися умій.

Учень: Осінь, осінь... Лист жовтіє.
З неба часом дощик сіє.
Червонясте, золотисте
Опадає з кленів листя.
Діти ті листки збирають,
У книжки їх закладають.
Наче човники, рікою
Їх пускають за водою.

III. Мотивація навчальної діяльності. Оголошення теми і мети уроку.

Вчитель поч. кл.: Осінь – дивовижна пора року, красу якої хочеться закарбувати у малюнку. Тому багато творів мистецтва присвячено саме цій порі року. Гадаю, ви також залюбки змалювали б портрет золотоконої красуні. Але припустімо, що у вас не має потрібних матеріалів. Чи можна створити художній образ без фарб, олівців і фломастерів? (Відповіді дітей) Для того, щоб відтворити красу навколишнього світу, не обов'язково мати фарби або олівці.

Вчитель музичного мистецтва: – Музика – справжня чарівниця. Ще у 1-2 класах ви переконалися у тому, що музика може виражати різні настрої та почуття, а також може зображати життєві події або явища природи.

– А що потрібно слухачеві, щоб відчути ці настрої та побачити музику? (Відповіді дітей)

– Вірно. Необхідно навчитися слухати і чути музику, і тоді вона барвисто засяє для нас. Музику ми можемо почути і в творах образотворчого мистецтва.

Вчитель поч. кл.: Тема нашого уроку – «Золотий листопад».

Вчитель музичного мистецтва: Сьогодні на уроці ми з вами засобами музичного та образотворчого мистецтва розкриємо всю красу та неповторність природи рідного краю. Виконаємо вивчені пісні про осінь.

Вчитель поч. кл.: Та намалюємо золотий листопад.

IV. Основна частина

1. Сприйняття творів мистецтва

Вчитель поч. кл.: Яких тільки фарб не принесла з собою золота осінь! Різнокольоровими стали дерева й кущі. Коли надворі здіймається вітерець, з дерев злітає листячко, що дарувало нам тінь та прохолоду у спекотні літні дні. Воно кружляє в повітрі, лягає на землю, укриваючи її чарівною різнобарвною ковдрою. Цією чудовою порою року захоплювалися композитори, поети, художники. Погляньте, яку осінь побачив і намалював чудовий художник Ісаак Левітан!

Демонстрація картини «Золота осінь» І. Левітана.

Послухайте вірш, що описує цю картину.

Учень: Самі на себе дивляться ліси,
Розгублені від власної краси,
Немов прийшов незримо Левітан.
То там торкнувся пензликом, то там.
Осінній вітер одгуляв, затих.
Стоїть берізонька, як в іскрах золотих.

Вчитель поч. кл.: – Діти, що ви ще можете сказати, споглядаючи цю картину?
(Відповіді учнів)

Учень: – У цій картині Левітан втілює сумну і світлу прощальну красу осені.

Учень: – Небо затягнуло хмарами, вітер гойдає верхівки беріз. Вони скидають своє вбрання на пожовклу траву.

Учень: – Птахи вже відлетіли в теплі краї, і тиша запанувала в лісі.

Вчитель музичного мистецтва: – Чи може музика намалювати подібну картину осені?

Гра «Композитор»

– Якби ви були композиторами, то яку музику осені написали б ви? (Відповіді учнів)

– Зараз ми поговоримо про композитора Петра Ілліча Чайковського, який свого часу проживав у місті Браїлів. Поїздки в Браїлів залишилися в його пам'яті променистим спогадом про найпоетичніші дні його життя.

У Браїліві є музей Петра Чайковського, в якому ми з вами побуваємо на канікулах. Композитор Петро Чайковський дуже любив природу і свої враження від осінньої природи

втілює у п'єсі «Осінь пісня». І хоча він жив дуже давно, але враження композитора від осінньої природи ми можемо відчувати і зараз. Послухайте твір «Осінь пісня».

2. Слухання п'єси «Осінь пісня» П. Чайковського

- Які настрої осені ви відчули? (*Спокій, сум*)
- Який характер музики?
- Які явища природи могли б відбутися у цій пісні? (*Іде дощ, відлітають птахи, опадає листя тощо.*)

Вчитель поч. кл.: – Діти, кого ви ще побачили? (*Відповіді дітей*)

- А чим звірі зайняті восени? (*Відповіді дітей*)

Вчитель музичного мистецтва: – Так, ми відчули красу цієї пори, слухаючи музику. Яка чудова музика! І не кожній пісні потрібні слова – інколи пісня зрозуміла і без слів.

За вікном – пізня осінь. Золота красуня-осінь прощається з нами. Проте її називають не тільки золотою, але й щедрою. Восени після збирання врожаю люди влаштовували свято, дякували силам природи – сонцю, землі, дощу – за гарний врожай.

Осінь приготувала для нас гостинці, про які ми з вами згадаємо в нашій розспівці «Ходить гарбуз по городу».

3. Вокально-хорова робота.

Розспівка «Ходить гарбуз по городу».

- Діти, візьміть листячко, яке нам подарувала осінь і виконаємо пісню.

Виконання пісні «Диво-осінь» А. Олейнікової.

4. Практична робота.

Вчитель поч. кл.:

– А тепер спробуємо відтворити листопадову круговерть у своїх творчих роботах. На попередніх уроках ми вже говорили про різнобарвність та гармонійність осінньої природи, познайомились з контрастними кольорами.

Назвіть їх? (*Відповіді учнів*)

– Які властивості розташованих поруч контрастних кольорів? (*Посилують яскравість та насиченість один одного*)

– Давайте пригадаємо спорідненість кольорів, тобто кольорів, які розташовані поруч з іншими кольорами у спектральному колі. Художники для досягнення

реалістичності картин використовують безліч відтінків кольору в своїх роботах. Відтінки одного кольору, які схожі між собою, вважаються спорідненими. Приступимо до нашої роботи.

5. Практична робота учнів. (Робота виконується під музику)

Вчитель поч. кл.: – Візьміть фарбу жовтого кольору і зафарбуйте наш кленовий листочок. Потім додайте краплинки зеленої або червоної фарби і створіть як найбільшу кількість споріднених кольорів. Пам'ятайте про те, що відмінність кольорів повинна бути ледь помітною.

Перегляд відео про спорідненість кольорів

- Які кольори переважатимуть у ваших роботах?
- Виконувати роботу будете під музику.

V. Підсумок уроку

- От і підійшов до кінця наш з вами незвичайний урок.
- Продовжити речення:
 - На сьогоднішньому уроці найбільш цікавим для мене було ...
 - Найбільш складним для мене було ...
 - Сьогоднішній урок навчив мене ...

Вчитель музичного мистецтва: – Сьогодні ми ще раз переконалися, що музика, поезія і живопис можуть творити дива, робити людину добрішою, чутливішою, ніжнішою. Уроки мистецтва допоможуть вам стати саме такими.

Вчитель поч. кл.:
 Пролунав дзвінок,
 Вже закінчився урок.
 Працювали ви старанно,
 Що ж почуєте в кінці?
 Що у нашій третій класі
 Діти – просто молодці!

Список використаної літератури:

1. Ковальчук Н. О., Настенко А. І. Літературне читання. 3 клас. I семестр (за підручником О. Я. Савченко). – Х.: Вид. група «Основа», 2015. – 112с. – (Серія «Початкова школа. Мій конспект»).
2. Чен Н. В. Усі уроки образотворчого мистецтва. 3 клас (за підручником О. В. Калініченко, В. В. Сергієнко). – Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 190, [2] с.: іл., схеми. – (Серія «Всі уроки»).

Інтернет-джерела:

1. www.teacherjournal.com.ua/.../26316_Конспек...
2. http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/42278/
3. http://www.yrok.net.ua/publ/nestandartni_uroki_v_pochatkovij_shkoli/8-1-0-503
4. <http://www.bestreferat.ru/referat-136308.html>
5. Відео про змішування кольорів <https://www.youtube.com/watch?v=whmQo19vOUg>
6. Відео про прості і складні кольори <https://www.youtube.com/watch?v=mZkA64A8FjI>

Holidays. My Favourite Holiday.*Конспект уроку з англійської мови у 5-му класі***Шевчук Тетяна Сергіївна,***вчитель англійської мови комунального закладу
«Загальноосвітня школа II-III ст. №31 ВМР», спеціаліст
першої кваліфікаційної категорії*

Мета: сприяти активізації лексичного матеріалу у мовленні учнів, підготовці до самостійного висловлювання в рамках теми, практикуванню учнів в аудіюванні тексту та розуміння прослуханого, розвитку діалогічного і монологічного мовлення, розвитку навичок письма та читання, сприянню виховання культури мовної поведінки та заохочуванню учнів до вивчення традицій англійських країн.

Очікувані результати: учні вмітимуть висловлювати власні переконання, виділятимуть основну думку та шукатимуть інформацію в прочитаному та прослуханому тексті, спілкуватимуться у межах обраної тематики.

Обладнання: картки із завданнями для читання, картки для письма, малюнки із зображенням свят, відеозаписи «Halloween», «St. Valentine's Day», презентація до уроку.

Хід уроку**I. Організація класу.**

- Good morning children! I am glad to see you today. How are you today?

1. Повідомлення теми та мети уроку.

- Today we are going to speak about special days and about celebrating different holidays in Great Britain. You will discuss texts, do many exercises, play games and practice your speaking skills.

2. Фонетична зарядка

- But first of all prepare our tongues and revise letters. Please look at the screen and name letters and words:

H- hat, ham, hook, hand

O- not, pot, mop, fond

L- lamp, look, little, land

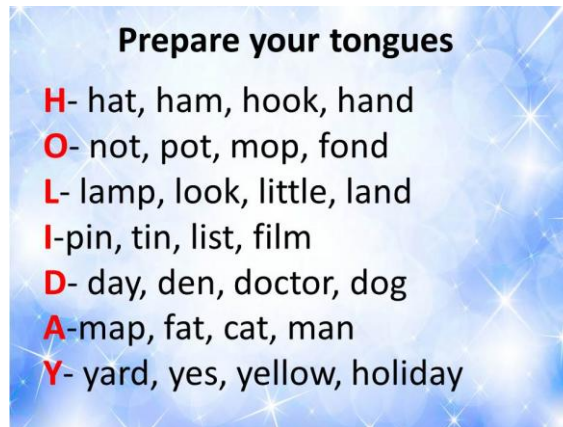
I- pin, tin, list, film

D- day, den, doctor, dog

A- map, fat, cat, man

Y- yard, yes, yellow, holiday

- Can you read a key word? It is HOLIDAY!

II. Основна частина

1. Введення в тему уроку

-So, I am sure you know much about holidays. Today we shall revise some material and speak about some other popular holidays. I hope you will learn something interesting about well-known holidays in Great Britain.

2. Діалогічне мовлення

- Do you like holidays?

- What holidays do you know?

- What is your favourite holiday?

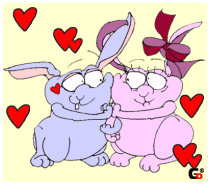
- How do you spend holidays? (As for me, I spend holidays with my family)

- Where do you spend your favourite holiday? (As for me, I spend it at home)

3. Гра « Do you know special days? »

- And now let us play a game, you have to go to the blackboard and match the pictures with the names of holidays and tell me when we celebrate this holiday.

Easter Day

Christmas

St. Valentine's Day

Halloween

4. Монологічне мовлення

а) розповіді учнів

- So, what do you know about these holidays? Some pupils have prepared interesting information about their special days.

“Halloween”

Halloween is celebrated on the 31st of October. It is a holiday for children in Britain. Children dress in costumes of witches and ghosts. People cut faces in pumpkins and put a candle inside, which shines through the eyes. The symbol of this holiday is "Jack o'lantern". Children like Halloween parties. They go “trick or treat”.

“St. Valentine’s Day”

St. Valentine’s Day is celebrated on the 14th of February. On this day many people send cards to people they love. They usually do not sign these cards, you must guess who sent cards to you. They also send sweets and flowers.

“Thanksgiving Day”

On this day families in the USA gather together usually at home for a traditional dinner. They have a turkey, sweet potatoes, and a pumpkin pie. All give thanks together for the good things they have.

“Christmas”

32 Christmas is the most popular holiday. It is celebrated on the 25th of December. People in many countries decorate Christmas tree and give each other presents. Children put their

socks on the fire-place and go to bed. They hope that Santa Claus will come at night and bring them presents. The special food on Christmas is pudding. People wish each other “Merry Christmas and Happy New Year!” Children wake up early to find stockings full of small presents on their beds.

In March there is a holiday for English women – ***Mother's Day***. People in the family try to help her. On that day they visit their mothers and give them presents and “A Mother's Day Card”

Easter is celebrated every spring. It is always celebrated on Sunday. In April or at the end of March English people celebrate Easter Day. On Easter Sunday children get chocolate eggs and rabbits.

b) робота з карткою «Match two parts of the sentences»

- Let's check up your knowledge. How do you know the traditions of these days?

1. The Fool's Day	a) at midnight everybody joins hands and sings
2. New Year	b) to give Mother flowers and small presents
3. Easter	c) to send special cards to someone you love
4. Mother's Day	d) to joke and fun all day
5. Valentine's Day	e) the children go to school at first time
6. Christmas	f) to find presents around the Christmas Tree
7. Day of Knowledge	g) to give each other eggs.

Match two parts of the sentences

1. The Fool's Day	a) at midnight everybody joins hands, sings
2. New Year	b) to give Mother flowers and small presents
3. Easter	c) to send special cards to someone you love
4. Mother's Day	d) to joke and fun all day
5. Valentine's Day	e) the children go to school at first time
6. Christmas	f) to find presents around the Christmas Tree
7. Day of Knowledge	g) to give each other eggs.

5. Фізкультхвилинка

- Let's have a rest and sing a song about one special holiday "If you love me..."

If you love me and you know it, blow me a kiss
 If you love me and you know it, blow me a kiss
 If you love me and you know it,
 And you really want to show it
 If you love me and you know it, blow me a kiss

If you love me and you know it, give me a hug
 If you love me and you know it, give me a hug
 If you love me and you know it,
 And you really want to show it
 If you love me and you know it, give me a hug

If you love me and you know it, say "I Love you"
 If you love me and you know it, say "I Love you"

If you love me and you know it,
And you really want to show it
If you love me and you know it, say "I Love you"

6. Читання тексту

- So, St. Valentine's Day is a very pretty holiday. But what do you know about Easter? You have got cards with a text about Easter in Great Britain.

a) pre-reading

- When is Easter?
- Do you like to celebrate Easter?

b) reading

Hello Friends! My name's Jack. I'm 12 years old and I live in a small town in the south of Britain with my mum, dad and my sister, Emily. Spring is here now and I'm very happy because of it. But now, I would like to tell you what we do in Britain at Easter.

Easter is in spring. Easter starts on Good Friday in Britain. My mum makes hot cross buns and we eat them for tea. We usually have Easter-projects at school. Last year we made colourful hats, called Easter bonnets. This year we are going to design a basket full of painted Easter eggs. It will be a great fun!

On Easter Sunday morning we have a big breakfast. After breakfast we all go to church. When we get home, we give each other chocolate eggs. (Kids get the biggest ones!) Then we play 'Easter egg hunt'. My parents hide some Easter eggs in the garden and Emily and I look for them. We love playing it.

We have roasted lamb with vegetables for lunch.

In the afternoon my cousins, aunts and uncles come over for tea. We have Easter cupcakes, cakes and delicious tea. After tea we usually go for a walk together.

I like Easter because it is a great family festival and there is no school for two weeks!)

c) post-reading

Are the statements true (✓), false (✗) or doesn't it say (∅)?

1. Easter is in summer.
2. Easter starts two days before Sunday.
3. Everybody eats hot cross buns on Good Friday in Britain.
4. Jack's family eats hot cross buns on Good Friday morning.
5. Children make Easter bonnets this year at school.
6. Jack likes doing Easter projects.
7. Easter egg hunting means that children eat chocolate eggs.
8. Jack gets three chocolate eggs.
9. On Sunday afternoon two cousins come over.
10. Unfortunately, children have to go to school at Easter in Britain.

Answer the questions.

- 1 When is Easter?

- 2 What do they usually have at school?
- 3 Who gets chocolate eggs in Britain?
- 4 What is the traditional food at Easter?
- 5 Why does Jack like Easter?

7. Аудіювання «Halloween» відео

a) – It was Easter. But what about Halloween? Do you like this holiday? Do we celebrate Halloween in Ukraine? I have got a video how do British people celebrate Halloween.

b) робота з карткою

-Choose the right items

- 1) Jack lives in
 - a) Paris
 - b) London
 - c) Liverpool
- 2) Sally prepares pumpkin
 - a) lantern
 - b) pie
 - c) cereal
- 3) Jack takes out and matches from the cupboard
 - a) a candle
 - b) a cup
 - c) a plate
- 4) Jack is ... and Sally is a ghost
 - a) a wizard
 - b) a witch
 - c) a black cat.
- 5) Children drink a glass of
 - a) milkshake
 - b) orange juice
 - c) tea
- 6) come to Jack's house.
 - a) friends
 - b) relatives
 - c) trick or treaters

Choose the right items

- 1) Jack lives in**
 - a) Paris
 - b) London
 - c) Liverpool
- 2) Sally prepares pumpkin**
 - a) lantern
 - b) pie
 - c) cereal
- 3) Jack takes out and matches from the cupboard.**
- 4) Jack is ... and Sally is a ghost.**
 - a) a wizard
 - b) a witch
 - c) a black cat.
- 5) Children drink a glass of**
 - a) milkshake
 - b) orange juice
 - c) tea
- 6) come to Jack's house.**
 - a) friends
 - b) relatives
 - c) trick or treaters

8. Письмова робота

- Let's sum up our information and you should complete the sentences according to your favourite holiday.

My favourite holiday is _____

On this day I _____

On this holiday I eat _____

Together with my parents
we _____

I like the holiday because
it is _____

9. Робота в парах

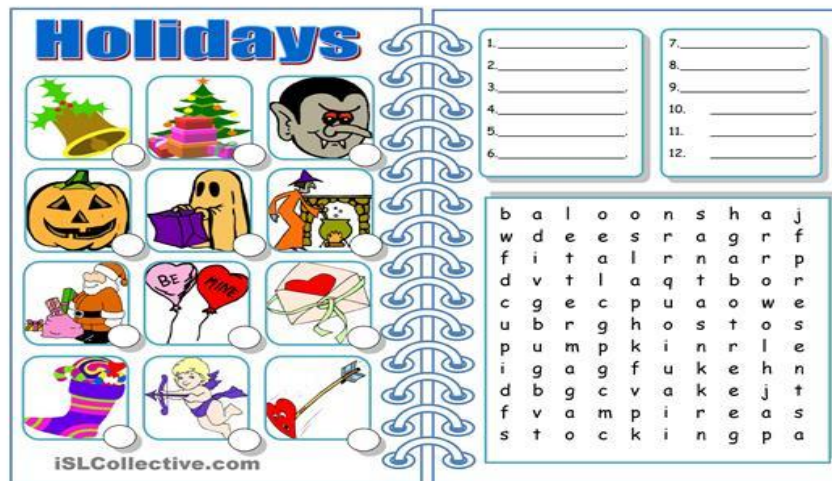
“Interview”

-Interview your partner and complete the table. Then talk to your class about results.

Questions	Your partner
1. Do you like holidays?	
2. What is your favourite holiday?	
3. What is the most interesting holiday in your country?	
4. When is it?	

III. Заключна частина

1. Домашнє завдання

2. Підсумок уроку

-Our lesson is over. We've done so much today and as a conclusion of our lesson I wish you be always happy. Study foreign languages, not only English, and know traditions of foreign people because it's very interesting. Your marks are excellent. Let's say "Good-bye" to our guests.

Let's go on holiday.

It's fun to get away.

Come on, let's go today.

Let's go on holiday.

Майстер-клас Виготовлення м'якої іграшки безшовним способом: ведмедик «Няшка»

Парамзіна Світлана Василівна,

вчитель трудового навчання

комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 20

Вінницької міської ради», спеціаліст вищої кваліфікаційної

категорії, вчитель-методист,

Мета : ознайомлення учнів з прийомами роботи за технологічним процесом; удосконалення вміння вирізати по колу; удосконалення та відпрацювання шва «уперед голкою» (або через край); розвиток творчого мислення та естетичних смаків; виховання акуратності про виконанні роботи.

Інструктування з безпеки життєдіяльності

1. Бути уважними під час виконання практичної роботи.
2. Щоб уникнути травм, необхідно виконувати такі правила:
 - при вирізанні, вузький кінець леза ножиць закладати під тканину;
 - різати ножицями від себе вправо;
 - класти ножиці з замкненими лезами та лезами від себе;
 - передавати ножиці кільцями вперед, тримаючи за зімкнуті леза;
 - зберігати голки і шпильки в гольнику;
 - приколювати викрійки до тканини шпильками в одному напрямі, гострі кінці шпильок спрямовувати від себе;
 - зламані голки і шпильки складати у спеціально відведену для цього коробочку;
 - не працювати несправним інструментом, іржавими голками та шпильками.

Технологічна карта

<i>Ведмедик «Няшка»</i>		
<i>Матеріали, інструменти</i>	<i>Послідовність дій</i>	<i>Зображення, фото</i>
I. Матеріали <ul style="list-style-type: none"> ➤ Тканина гладкофарбована 21x35см ➤ Тканина кольорова 25x35см ➤ Нитки швейні 	1. Виготовити викрійку: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Тулуб – круг, діаметром 24 см; ➤ Голова - круг, діаметром 20 см; ➤ Вушка – круг, діаметром 8 см; ➤ Носик – круг, діаметром 6 см; ➤ Передні лапки – круг, діаметром 6 см; ➤ Задні лапи – круг, діаметром 8 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Холлофайбер – 30 гр. ➤ Очі для іграшок «живі» № 25 – 2 шт. ➤ Носик 12x10мм ➤ Стрижень для клейового пістолета 	<p><i>см.</i></p> <p>2. Розкрійти виріб:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Тулуб – 1 деталь, кольорова тканина; ➤ Голова – 1 деталь, гладкофарбована тканина; ➤ Вушка – 2 деталі, кольорова тканина; ➤ Носик – 1 деталь, кольорова тканина; ➤ Передні лапи – 2 деталі, гладкофарбована тканина; ➤ Задні лапи – 2 деталі, гладкофарбована тканина 	
<p>II. Матеріали для оздоблення:</p> 	<p>3. На відстані 0,5 см від зрізу прокласти шов «уперед голку», не закріплюючи нитку (можна використати і шов «через край»)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Стрічка атласна шириною 1,5 см – 15 см ➤ Стрічка атласна шириною 0,5 см – 10 см 	<p>4. Зтягнути нитку, як показано на малюнку. Заповнити деталь наповнювачем – холлофайбером.</p>	
<p>III. Інструменти:</p>	<p>5. Затягнути нитку та зав'язати, утворивши овальну деталь</p>	
	<p>6. Аналогічно виготовляємо всі інші деталі (9 деталей).</p>	
	<p>7. За допомогою клейового пістолета з'єднаємо деталі ведмедика.</p>	

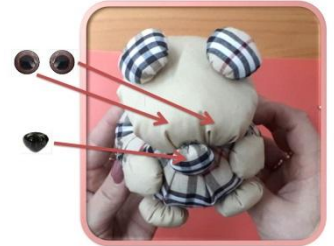

- Ножиці;
- Голка для ручного шиття;
- Олівець;
- Циркуль;
- Лінійка;
- Клейовий пістолет.

8. Приклеюємо вухка, носик, передні та задні лапки ведмедика за допомогою клейового пістолета.

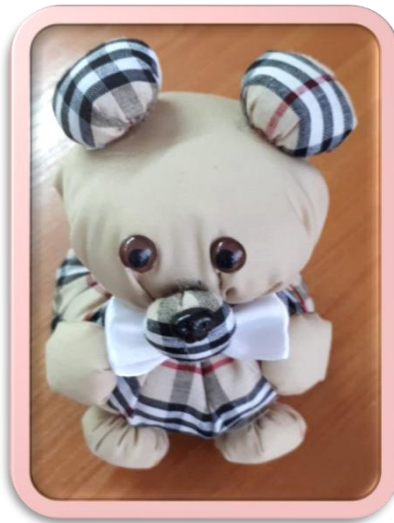

9. Розмічаємо місця приклеювання очей. Приклеюємо очі та носик.

10. Оздоблюємо виріб за бажанням:

- Із стрічок виготовляємо бантики;
- Приклеюємо бантик за допомогою клейового пістолета.

Здоров'язберігаючі технології в сучасному освітньому середовищі

Пайчук Наталія Миколаївна,

учитель початкових класів комунального закладу

«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №10

Вінницької міської ради», спеціаліст вищої категорії

Здоров'я дітей - одне з основних джерел щастя, радості і повноцінного життя кожної родини. Збереження і зміцнення здоров'я учнів - питання, пов'язане з майбутнім цілої держави. Тому основна мета сучасної української школи полягає у формуванні здорової особистості. здорової, як фізично, так і духовно. Кожен навчальний заклад сьогодні шукає свій шлях змін у просторі покращення якості освіти та виховання, а вчитель стає головною дійовою особою, яка має піклуватися про здоров'я своїх вихованців, впроваджувати та використовувати у своїй роботі здоров'язберігаючі та здоров'язміцнюючі технології.

Чому сьогодні стали так часто звертатися до теми здоров'язбереження?

Тому що сучасний стан здоров'я населення України свідчить про те, що існує реальна загроза вимирання нації. Турботу викликає різке погіршення стану фізичного та розумового розвитку підростаючого покоління, зниження рівня народжуваності й тривалості життя українців, зростання смертності, особливо дитячої, а також відсутність мотивації до збереження та зміцнення здоров'я. Експерти твердять, що кожне нове покоління українських школярів ще слабкіше за попереднє.

До того ж Україна перебуває у стані війни. Проблеми сьогодення, суцільні стресові ситуації, пов'язані із конфліктом на Сході країни несуть нищівний вплив на здоров'я українських дітей.

Як бачимо, тема здоров'язбереження у навчальному закладі має бути актуальною, бо саме у школі діти проводять значну частину часу, і більшість позитивних чи негативних факторів, які впливають на здоров'я учнів, відбуваються саме у школі.

Виникають питання: як побудувати гуманну до учня школу, завданням якої буде не тільки дати дитині сучасні знання, а й зберегти та зміцнити її здоров'я, виховати ціннісне ставлення дитини до себе, сформувані засади здорового способу життя? Яким чином створити у школі здоров'язберігаюче освітнє середовище?

Тут у нагоді стануть здоров'язберігаючі технології.

Поняття «здоров'язберігаючі технології» об'єднує у собі всі напрямки діяльності загальноосвітнього навчального закладу щодо формування, збереження та зміцнення здоров'я:

- сприятливі умови навчання дитини у школі (відсутність стресових ситуацій, адекватність вимог, методик навчання та виховання);
- оптимальну організацію навчального процесу (відповідно до вікових, статевих, індивідуальних особливостей та гігієнічних норм);
- повноцінний та раціонально організований руховий режим.

Кілька років поспіль у комунальному закладі «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №10 Вінницької міської ради» творча група вчителів працює над темою «Впровадження здоров'язберігаючих технологій». До складу групи входять різні за

фахом педагога: учителі початкових класів, фізичної культури, Захисту Вітчизни, основ здоров'я, хореографії.

Мета творчої групи:

- Забезпечити всебічну і ґрунтовну підготовку вчителів до процесу формування здоров'язберігаючої компетентності учнів.
- Впроваджувати у практику роботи закладу інноваційні здоров'язберігаючі технології.
- Включати учнів до свідомої діяльності з формування культури здорового способу життя, навчати їх використовувати отримані знання у повсякденному житті.
- Активно залучати батьків до виховання культури здоров'я учнів.
- Виховувати фізично та морально здорову, всебічно розвинену, ініціативну, компетентну особистість шляхом впровадження здоров'язберігаючих технологій.

Заплановані завдання:

- Здійснити моніторинг стану здоров'я учнів закладу.
- Проводити веселі рухливі перерви у початкових класах.
- Ввести у практику роботи школи заняття лікувальною фізкультурою для дітей з проблемами опорно-рухового апарату.
- Познайомити учителів закладу з основами кінезіології.
- Використовувати методики А. Уманської, А. Стрельнікової, В. Базарного для профілактики захворювань учнів.
- Створити обладнання для проведення занять з пісочної графіки.
- Облаштувати «доріжки здоров'я» у класних кімнатах початкової школи.
- Познайомити учнів із традиціями здорового способу життя українців.
- Залучити педагогічних працівників до створення бази наочних матеріалів на електронних носіях, розповсюдити їх серед учителів.
- Робота творчої групи здійснюється за трьома напрямками: діагностичним, теоретичним і практичним.

Діагностичний напрямок. Відповідальні члени групи проводять анкетування учнів про їхнє ставлення до власного здоров'я, шкідливих звичок, здорового способу життя, комп'ютерної залежності. Матеріали опитування узагальнюються. Разом із медичними працівниками школи аналізується стан здоров'я та фізичного розвитку учнів протягом кількох років. Порівнюється кількість дітей, що мають захворювання органів опори та руху, органів зору, кардіологічні захворювання. Регулярний моніторинг стану здоров'я учнів допомагає зорієнтуватися в оздоровчих напрямках роботи закладу.

Теоретичний напрямок. Члени творчої групи активно знайомляться з теоретичними аспектами здоров'язберігаючих технологій; апробують і пропагують прийоми, форми і методи, що сприяють здоров'язбереженню; створюють інформаційно-комп'ютерне забезпечення оздоровчої роботи закладу.

Практичний напрямок. Формуючи ціннісне ставлення дитини до власного здоров'я, учителі намагаються дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог до організації навчально-виховного процесу (температурний режим, освітлення, чистота і порядок у навчальному приміщенні); звертають особливу увагу на збереження зору учнів: розсаджують за парти відповідно до висновків лікаря-офтальмолога, корегують освітлення у кабінетах.

Вже стало традицією, що у режимі роботи школи є ранкова зарядка для дітей молодшого шкільного віку, яка проводиться у класних кімнатах під музичний супровід до початку уроків.

Від правильного харчування залежить стан здоров'я кожної людини. Тому в шкільній їдальні організовано гаряче харчування учнів під час перерв.

Для активізації захисних функцій організму, поповнення дефіциту необхідних організму вітамінів періодично проводиться додаткова вітамінізація харчового раціону молодших школярів: восени - це фрукти, навесні – власноруч вирощена зелень цибулі, взимку – часник, цибуля, калина.

У закладі ефективно працює група продовженого дня для учнів 1 класів. Діти мають щоденні обов'язкові 2-годинні прогулянки на свіжому повітрі, що є дуже важливим після довгого перебування у класах. Веселі ігри на шкільному дитячому майданчику та сучасному стадіоні позитивно впливають на фізичний та емоційний стан учнів.

Оскільки урок залишається основною формою організації навчально-виховного процесу у школі, то він має бути здоров'язберігаючим, здоров'яформуючим та здоров'язміцнюючим. Учителі з метою зміцнення психічного здоров'я школярів намагаються створювати позитивний мікроклімат, ситуацію успіху для кожного, об'єктивно і коректно оцінюючи навчальні успіхи учнів, проявляючи повсякчас щире повагу та довіру до них.

На уроках для раціональної організації навчальної діяльності учнів педагоги застосовують відеоматеріали, ІКТ, так як це є гарним мотиватором до навчання, стимулює і розвиває пізнавальний інтерес учнів, допомагає зацікавити дитину навчальним матеріалом, а також бореться із перевтомою.

Включають до змісту уроків питання, пов'язані зі здоровим способом життя, негативним ставленням до шкідливих звичок.

«Дайте дитині трохи порухатися і вона знову подарує вам 10 хвилин уваги. А 10 хвилин уваги, якщо ви зуміли їх використати, дадуть більше, ніж цілий тиждень напівсонних занять», - писав К. Д. Ушинський.

Тому на уроках практикується проведення пальчикової гімнастики, точкового масажу біоактивних точок долонь, стоп за методикою японських вчених. Ауріколотерапія – масаж вушних раковин, акупресура або самомасаж природними матеріалами (горішками, шишками, камінням), спеціальними масажерами і навіть звичайними олівцями та шипованими м'ячиками подобаються дітям і є дуже корисними для зміцнення їхнього здоров'я.

Одним із найдешевших способів підвищення імунітету та профілактики ряду захворювань є точковий масаж за методикою професора Алли Уманської. Натискання на 9 біоактивних точок приводить у дію найважливіші органи людського тіла: серце, легені, мозок, печінку, шлунок. Учителі, які оволоділи даною методикою, навчають її азам і своїх вихованців, оскільки проведення таких вправ досить просте і не вимагає додаткового обладнання.

Для відновлення розумової та фізичної працездатності учнів учителі початкових класів у своїй роботі використовують фізхвилинки, хвилинки розвантажень, музичні хвилинки відпочинку, хвилинки релаксації, арт-терапію, звукотерапію, кольоротерапію. А також приділяють велику увагу вихованню у дітей звички приймати правильну робочу поставу під час роботи за партою. Ця повсякденна кропітка робота базується на методиці

Олександри Дубогай, професора Київського інституту гігієни, яка радить використовувати мішечки із сіллю для формування правильної постави учнів. Завдяки цій методиці також покращується зір у дітей.

Серед сучасних педагогічних технологій, що мають на меті зміцнення та збереження здоров'я школярів, особливий інтерес наших учителів та батьків викликає система Володимира Базарного. Вчений розробив нескладні прийоми, які дозволяють учителю проводити навчання в русі. За цією методикою кілька класів початкової і старшої школи обладнані партами-конторками для розвантаження хребта. На уроках діти під контролем учителя працюють у режимі динамічних поз. Картки із завданнями та варіантами відповідей можуть виявитися у будь-якій точці класу. А спеціальні банери і сенсорні хрести на різноманітних кріпленнях допомагають переключати погляд дитини з ближнього об'єкту на дальній, оскільки від потоків повітря вони весь час рухаються. Комплекс вправ для м'язів ока (зорова гімнастика) виконується за допомогою офтальмологічних тренажерів на стіні чи стелі класної кімнати. Така системна робота допомагає позбутися втоми очей та покращити зір у дітей.

Ще з часів древніх йогів вважалося, що правильне дихання здатне позбавити людину від багатьох хвороб, особливо захворювань дихальних шляхів, серцево-судинної системи, неврозів, діабету і багатьох інших. Знаючи це, під час уроків учителі закладу також використовують дихальну гімнастику, запропоновану Олександрою Стрельниковою, російською викладачкою співу. Однією із переваг цієї методики є її доступність і простота. Всього за декілька хвилин завдяки нескладним дихальним вправам, заснованим на форсованому вдиху через ніс, можна активізувати роботу всього організму. Кожен зацікавлений педагог може легко опанувати дану методику та навчити своїх вихованців застосовувати її для покращення власного здоров'я.

Останнім часом члени творчої групи зацікавилися кінезітерапією - гімнастикою розуму. Засновником освітньої кінезіології є американський вчений, доктор філософії та педагог за освітою Пол Деннісон. Метою вправ "Розумної гімнастики" є розвиток міжпівкульної взаємодії, моторики, пам'яті, уваги, мовлення, мислення дитини, зниження рівня стресу і навіть покращення поведінки учня через маніпуляції рук та скоординованість рухів пальчиків. Педагоги вивчають основи цієї методики і передають знання своїм вихованцям.

Обов'язковою умовою ефективного використання елементів здоров'язберігаючих технологій є позитивне емоційне забарвлення. Виконання вправ з нудьгою, без бажання не дасть позитивного результату.

Між уроками у закладі проводяться 20-хвилинні рухливі перерви, танцювальні перерви, етноперерви, де старші учні вчать менших, де дитина з особливими освітніми потребами невимушено спілкується разом із однокласниками.

Члени творчої групи активно залучили батьків до виготовлення доріжок здоров'я у класних кімнатах для ефективного точкового масажу стоп.

Усе більшу популярність у світі знаходить метод sandplay, або пісочна гра. Пісочна терапія для дітей – це надзвичайний процес, у ході якого дитині потрібно побудувати свій маленький світ з піску і нехитрих фігурок. Фахівці стверджують, що дана методика - дуже перспективна і має велике майбутнє, бо у ході створення малюнку піском проходить непомітна корекція проблем дитини. Пісочна графіка, як вид арт-терапії, дозволяє вирішити внутрішні проблеми через зовнішні канали.

Знаючи все це, учителі створили обладнання для занять пісочною графікою. Тільки замінили пісок на манку. Це допускається, тим більше, що займаються малюванням піском діти з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладі.

Діти із порушеннями опорно-рухового апарату із задоволенням після уроків відвідують корекційні заняття із лікувальної фізкультури, які проводить спеціаліст.

До оздоровчої роботи закладу можна віднести і загальношкільні виховні заходи, що пропагують здоровий спосіб життя та уміння потурбуватися про власне здоров'я. Це і Дні здоров'я двічі на рік, і День Цивільного захисту, і Тижневики фізкультури і спорту, і Олімпійський тиждень.

Організацію здорового відпочинку дітей сьогодні також взяла на себе школа. На базі закладу ефективно працює ряд спортивних гуртків та секцій. Кожен учень може знайти собі цікаве і змістовне заняття у післяурочний час.

Так відбувається робота педагогічного колективу із впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес. Але члени творчої групи намагаються не забувати і про здоров'я самих учителів, своїх колег. Часто проводяться фітотівальні для всього педколективу, де кожен може відвідати цілющих чаїв з медом та ароматним варенням, покращити свій настрій, послухати заспокійливу музику, поспілкуватися з колегами. Бо ж радість праці робить людину здоровішою. Пояснюється це тим, що у стані радості в організмі виробляється природний стимулятор, який сприяє підвищенню імунітету і працездатності.

Це стосується і радості від навчання. Тому вчителі комунального закладу №10 свою роботу спрямовують на те, щоб школа була для учнів – школою здоров'я і радості, для вчителів – школою творчості, а для батьків – школою спокою.

Бажаємо всіх педагогічним колективам йти з посмішкою по життю та створювати у своїх школах комфортні освітні середовища для формування здоров'язберігаючих компетентностей учнів!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Як вберегтися від нищівного впливу сьогодення? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2108743-ak-vberegitsa-vid-nisivnogo-vplivu-sogodenna.html> - Назва з екрану – 2017.
2. Комплекс вправ дихальної гімнастики Стрельникової [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://medbib.in.ua/kompleks-vprav-dihalnoji-gimnastiki.html> – Назва з екрану – 2017.
3. Ушинський К.Д. Твори.- К.,1954.
4. Базарный В.Ф. Сенсорная свобода и психомоторное раскрепощение. М., 2009.
5. Базарный В.Ф. «Зрение у детей. Проблемы развития». Новосибирск. Наука,1991.
6. Точковий масаж допоможе уникнути вірусних захворювань [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.zid.com.ua/ukr_creativework/tochkoviy-masazh-dopomozhe-unyknuti-virusnyh-zahvoryuvan - Назва з екрану – 2017.
7. Навчання учнів початкової школи в системі здоров'язбереження засобами освітньо-рухової методики [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sport.eenu.edu.ua/index.php/sport/article/view/132>- Назва з екрану – 2017.

Вільна трибуна, або декілька слів про важливість ораторського мистецтва

(Продовження. Початок у №№ 8, 9)

Крилаті слова *Сократа* розлетілися світом: «Заговори, щоб я тебе побачив». Проте не лише давній грек розумів значення слова й спілкування в житті людини. Ось декілька не менш переконливих цитат.

«Слово – найпотужніша зброя людини». *Аристотель*

«Багато говорити й багато сказати – не одне й те саме». *Софокл*

«Поетами народжуються, ораторами стають». *Цицерон*

«Хочеш бути гарним оратором – стань спочатку гарною людиною».

Квінтіліан

«Істинне красномовство – це вміння сказати все, що потрібно, й не більше, ніж потрібно». *Ф. Ларошфуко*

«Хто не вміє говорити, той кар'єри не зробить». *Наполеон Бонапарт*

«У кого відсутня думка, той роздуває її словами». *Монтень*

«Люди схожі на слова: якщо не поставити їх на своє місце, вони втрачають значення». *П. Буаст*

«Де мало слів, там вони мають вагу». *Шекспір*

«Добре говорить той, хто добре думає». *Феофан Прокопович*

«Найстрокатіші птахи співають найгірше, це стосується і людей: в надто вишуканому стилі не слід шукати глибоких думок». *Г. Ліхтенберг*

«Розвиваючи думку в промові, варто спочатку схему її вкласти в розум слухача, потім у наочному порівнянні показати її в уяві і, нарешті, на м'якій ліричній підкладці обережно покласти її на слухаюче серце, і тоді слухач – Ваш військовополонений, сам не втече від Вас, навіть коли Ви відпустите його на волю, залишиться слухняним Вашим слухачем». *В. Ключевський*

«Слово – найтонший різець, здатний доторкнутися до найніжнішої рисочки людського характеру. Вміти користуватися ним – велике мистецтво». *В. Сухомлинський*

«Мова розповідає нам про людину такі речі, про які сама людина не здогадується». *В. Маслова*

«Трибуна безжальна: людина за нею більш оголена, ніж на пляжі». *О. Когут*

«Пам'ятай: чим коротша промова, тим менше шансів провалитися». *О. Когут*

Далі буде...

*Рубрику веде
методист з навчальних дисциплін
Дрозд Т.М.*

Відповідальні за випуск:

Яценко О.В. – Директор Департаменту освіти Вінницької міської ради
Москальчук Н.І. – завідувач комунальної установи «Міський методичний кабінет»

Редакційна колегія:

Бондарчук Л.В. – методист з дошкільного навчання
Ддрозд Т.М. – методист навчальних дисциплін
Зима Л.Т. – методист з початкового навчання
Косолапова О.В. – методист з навчальних дисциплін
Маліцька К.П. – методист з навчальних дисциплін
Пелішенко Г.Ф. – методист з навчальних дисциплін
Півторак А.А. – методист з навчальних дисциплін
Побережна І.В. – методист з навчальних дисциплін

Комп'ютерна верстка:

Нарольська К.В. – методист з бібліотечних фондів